

ХЕНРИ КАТНЪР, КЕТРИН МУР

МАСКИРОВКАТА

Превод от английски: Красномир Крачунов, 1994

chitanka.info

Когато Тоулмън се домъкна до дом №16 на Ноубхил Роуд, цялото му тяло бе плувнало в пот. С доста усилие на волята си успя да се застави да докосне бутона на електрическия сигнализатор. Чу тихото жужене, под звуците на което фотоелементите проверяваха отпечатъците на пръстите му. После вратата се отвори и той се оказа в тъмен коридор. Хвърли поглед назад — там, зад хълмовете пулсираха като блед ореол светлините на космодрума.

Тоулмън бълсна вратата и се оказа в приятно обзаведена стая. Белокос дебелак се бе проснал в креслото и въртеше в ръка висока чаша.

— Здравей, Браун — напрегнато каза Тоулмън. — Наред ли е всичко?

Увисналите бузи на Браун се опънаха в крива усмивка.

— Разбира се — отвърна той. — И какво може да не е наред? Нали полицията не е по петите ти?

Тоулмън седна и започна да си прави коктейл. Но тясното му и изразително лице си остана навъсено.

— Трудно се заповядва на нервите. А и космосът ми подействува. По целия път от Венера до тук чаках някой да се приближи до мен и да ми каже: „Хайде, тръгвай!“.

— Но никой не се приближи, нали?

— Не знаех, какво ме очаква тук.

— На полицията и през ума не минава, че сме на Земята — подхвърли Браун и с подпухналата си лапа разроши сивата си грива. — Това наистина добре си го намислил.

— Е, така е. Психолог-консултант...

— ...за престъпници. Май искаш да излезеш вън от играта?

— Не — отрече откровено Тоулмън. — Печалбата е така съблазнителна. Ще действуваме с голям размах.

Браун се ухили.

— Така е. Преди никой не се е сещал да организира такова престъпление. Предишните са просто фасулска работа.

— Да но къде се намираме сега? Избягали сме.

— Ферн е намерил сигурно място, където ще изчакаме суматохата.

— И къде е то?

— В астероидния пояс. Но няма да успеем без наличието на едно нещо.

— Какво?

— Атомна електростанция.

Тоулмън видимо се изплаши. Но добре съзнаваше, че Браун не се шегува. И като помълча известно време навъсено, остави чашата си на масата.

— Бих казал, че е невъзможно. Прекалено е голяма...

— Е, и какво от това — подхвърли Браун. — Точно такава изпращат на Калисто.

— Въоръжено нападение? Та ние сме толкова малко...

— Корабът ще бъде управляван от трансплантант.

Тоулмън наведе глава настрани.

— Така ли? Това не е по моята част...

— Разбира се, че ще има и нещо подобно на екипаж. Но бързо ще се справим с него... и ще заемем мястото му. Тогава ще трябва да извършим една дреболия: да изключим трансплантанта и да прехвърлим кораба на ръчно управление. А това е по твоята част. С техническите подробности ще се заемат Ферн и Канингхъм. Но отначало трябва да разберем, доколко трансплантантът е опасен.

— Аз не съм инженер.

Браун не обърна внимание на тази реплика и продължи спокойно:

— Трансплантантът, който ще поведе кораба към Калисто, през живота си се е наричал Бърт Куентин. Май го познаваш, а?

Тоулмън неволно трепна, но кимна.

— Да. Но така отдавна. Преди още да...

— Според полицията ти си чист. Виж се с Куентин. Изсмучи от него всичко възможно. Изясни... Канингхъм ще ти обясни точно, какво трябва да разбереш. После се захващаме здравата за работа. нали така?

— Не зная... Аз не съм...

Браун навъсси вежди.

— Ние на всяка цена трябва някъде да се скрием. Това сега е въпрос на живот и смърт. Иначе е се едно, че отиваме в най-близкия полицейски участък и помолваме да ни сложат белезници. Ние всичко вършим с ум и разум, но ни е нужно да се затаим. И то по-бързо!

— Е, добре де... всичко е ясно. А ти знаеш ли, какво е това трансплантант?

— Освободен мозък, който може да използува изкуствени прибори и оръдия на труда.

— Формално е така. Но да си виждал някога трансплантант да работи на багер? Или на венериански ескаватор? там управлението е дяволски сложно и обикновено с него се занимават десетина человека.

— Значи, според теб трансплантантът е нещо като свръхчовек?

— Не-е — произнесе бавно Тоулмън, — не го казвам. Но с радост бих се бил с десет человека, отколкото да се захващам с един трансплантант.

— И така да е — каза Браун, — заминавай за Куебек и се виж там с Куентин. Но преди това поговори с Канингхъм. Ние ще разработим подробен план. Интересуват ни слабите страни на Куентин и... възможностите му. Притежава ли телепатични способности? Ти си негов стар приятел, при това психолог и следователно трябва да се справиш със задачата.

— Добре.

— Електростанцията ни е нужна. Трябва да се скрием, колкото се може по-бързо!

Тоулмън започна да подозира, че Браун го е намислил така още отначалото. На хитрия дебелак му стигаше ума да разбере, че обикновените престъпници във века на могъщата техника и тясната специализация са обречени на гибел. Полицията бе извикала на помощ науката. Бързи комуникации, дори между планетите, всевъзможни прибори... Единствената надежда на успех бе, да се извърши престъплението мълниеносно и да се изчезна мигновено.

Но престъплението трябва да се подготви грижливо. За противоборство с обществения организъм (с това всъщност се занимават престъпниците), най-разумно е да се създаде собствен организъм. Тоягата е нищо пред скорострелния пистолет. По тази причина бандитите със здрави юмруци са обречени на провал. Следите, които оставят, ще бъдат добре изучени; и химията, и психологията, и криминалистиката ще помогнат в задържането им. Ще ги накарат, и то без разпити трета степен, да си признаят. Затова...

Затова Канингхъм е инженер, специалист по електроника, Ферн — астрофизик, а самият Тоулмън — психолог. Високият русокос

Даулквист е ловец по призвание и професия и с оръжието се справя с лекота. Котън е математик... а самият Браун — координатор. Цели три месеца обединението им успешно се подвизаваше на Венера. Но както следваше да се очаква, обратът се затвори и шайката успя да се процеди през него обратно на Земята, готова за следващото стъпало на плана, който бе обмислен много ходове напред. Какво е това стъпало Тоулмън така и не знаеше до този миг, но признаваше логическата му неизбежност.

Щом трябва, в празните пространства на Астероидния пояс можеха да се крият вечно, а при удобен случай да връхлетят там, където не ги очакват и да отчупят як комат. Докато са в безопасност ще успеят да изградят нелегална мрежа от престъпници, да си намерят безброй осведомители по всички планети... да този път е неизбежен. Но все едно Тоулмън разбираше, че трудно ще се мери с Бърд Куентин. Та този човек вече... всъщност... не е човек.

Докато пътуваше за Куебек, тревогата не го напускаше. Макар и да се смяташе за космополит, не можеше да не предвиди собствената си напрегнатост, която неволно ще изрази при срещата с Куентин. Да се прави, че че е нямало тази авария... е прекалено сложно. И въпреки това... Спомни си, че преди осем години Куентин притежаваше отлично телосложение, мускули на атлет и се гордееше с умението си да танцува. А що се отнася до Линда, на Тоулмън му оставаше само да гадае, къде се намира сега. Не може да бъде, тя да е още жена на Бърд, след случилото се. Или може?

Самолетът започна да се снижава. Долу се показва сребърния връх на църквата Свети Лоуренс. Пилотираше робот, като го водеше тесен радиолъч. Само при силни бури управлението е поемаше от хората. Но в космоса е иначе. Изпълняват се други операции, невъобразимо сложни, с които може да се справи само човешки мозък. И то не всякакъв, а с разум от особен вид.

Като на Куентин!

Тоулмън потърка тясната си брадичка и се усмихна едва-едва, като се опита да разбере, какво го беспокои. Но ето къде се намираше разковничето. Притежава ли Куентин в новото си превъплъщение повече от пет чувства? Или недостъпни за обикновения човек реакции? Ако ги има то Тоулмън непременно ще пострада.

Погледна под око съседа си по място, Дън Самърс от „Уайоминг Инженеринг“, който му помогна да се свърже с Куентин. Младежът, светлоок и с лунички по лицето, му се усмихна безгрижно.

— Вълнуващ ли се?

— Може да се каже и тъй и иначе — отвърна Тоулмън. — Мисля си, дали се е изменил силно.

— При различните хора е различно.

Самолетът послушно следваше водещия лъч и под сиянието на залязващото слънце се насочи към летището. На хоризонта вече се виждаха върховете на сградите на Куебек.

— Значи, те все пак се изменят?

— Така предполагам, те не може да не се изменят психологически. Ти нали си психолог, мистър Тоулмън? Какво би изпитал, ако...

— Но получават ли нещо в замяна?

Самърс весело се разсмя.

— Каза го много меко. В замяна... Вземи поне безсмъртието!

— И то според теб е благо? — запита Тоулмън.

— Да. Той се намира в разцвета на силите си. И само бог знае за колко години всъщност. Не го заплашва възможността да остане. Отровите, отделяни при умора, автоматично се отстраняват. Наистина, мозъчните клетки не се възстановяват, както мускулните, но мозъкът на Куентин не може да се повреди от външно въздействие — така здраво е поставен в свръхнадеждна кутия. Него заплашва склероза — прилага се такъв плазмен разтвор, който не дава отлагания по стените на кръвоносните съдове. Физическото състояние на мозъка се следи автоматично. Куентин може да заболее единствено от нещо душевно.

— Страх от пространството... Не. Ти ми каза, че има очи-лупи. А те му гарантират усещане за разстояние.

— Ако забележите дори някаква незабележима промяна — каза Самърс, — без да се смята нормалното умствено израстване през последните седем години, това ще ме заинтересува. Аз... изобщо, детството ми премина сред трансплантанти. Не забелязвах, че телата им са механични и взаимозаменяеми. Така, както нито един лекар не мисли за приятелите си, като за кълбо от нерви и кръвоносни съдове. Главното е способността да се мисли, а тя си остава нормална.

Тоулмън каза замислено:

— Да, така е за един лекар, специалист по трансплантантите. Обикновените хора реагират иначе. Те са свикнали да виждат наоколо човешки лица.

— Въобще не обръщам внимание на липсата им.

— А Куентин?

Самърс се забави с отговора.

— Не би трябвало — каза накрая. — Куентин също не обръща вече внимание. Напълно се е приспособил. За това на трансплантанта му е нужно около година. После нещата тръгват като по масло.

— На Венера видях отдалече няколко трансплантанти. Но на другите планети те не са чак толкова много.

— Там не стигат квалифицирани специалисти. Да се обучи на транспланция, човек буквално губи половин живот. Преди да започне ученето, трябва да бъде изряден електронен инженер. — Самърс се разсмя. — Добре ще е, ако повечето разходи се поемат от застрахователните компании.

Тоулмън се удиви.

— Защо така?

— Взимат ги и още как. Безсмъртието стана професионален риск. Изследванията в областта на ядрената физика са опасна работа, приятелче!

* * *

Веднага щом излязоха от самолета, се потопиха в прохладния нощен въздух. По пътя към очакващия ги автомобил Тоулмън каза:

— Ние с Куентин израснахме заедно. Той катастрофира две години след като аз напуснах Земята и оттогава не съм го виждал.

— Във вида му на трансплантант ли? Ясно. Сигурно съзнавате, че наименованието никак не струва. Измислил го е някакъв надут глупак. Опитните пропагандисти биха предложили нещо по-добро. За съжаление то се прихвана. В края на краишата ние се надяваме да предизвикаме в хората любов към трансплантантите. Но няма да стане изведнъж. Едва сега сме започнали. А успешните са вече двеста и тридесет.

— Нима има и неуспешни?

— Вече не. Но отначало... Това е така сложно да се осъществи. Трепанация на черепа, предаване на енергия и преустройство на рефлексите — това са изморителни, главоломни и извънредно трудни технически задачи, които някога е решавал човешкия мозък. Трябва да се съвместят колоидните структури с електронни схеми... но крайният резултат си струва усилията.

— Технически да. Но как е относно духовната страна?

— Е, какво пък толкова... Но за тази страна ще ти разкаже Куентин. А относно техниката ти и наполовина не си наясно. На никого досега не се е удавало да създаде колоидна структура по подобие на мозъка. Разбира се, преди нас. И природата на такава структура не е механична. Просто е чудо... синтез на разумния живот с нежните чупливи и високочувствителни прибори.

— Но на този шедьовър не е ли свойствено ограничността едновременно на машината и... мозъка.

— Сам ще видиш. Насам. Ние днес ще обядваме в Куентин.

— Какво? Ще обядваме ли?

— Е, какво чудно има? — в погледа на Самърс се мярнаха насмешливи искрици. — Не, той не си хапва стоманени стружки. И въобще...

* * *

Срещата с Линда потресе Тоулмън. Не очакваше да я види при тези обстоятелства. А тя почти никак не беше се изменила — все същата сърдечна и дружелюбна жена, каквато я помнеше, е, малко остаряла, но както преди красива и изящна. Винаги е била обаятелна. Стройна и висока, с причудлива корона от русите си коси, тя нямаше нито капчица напрегнатост в кафявите си очи, каквато Тоулмън си помисли че може да има.

Той стисна ръката ѝ.

— Не казвай нищо — побърза да изрече, — сам знай колко вода изтече оттогава.

— Да не броим годините, Уен — тя се усмихна и го огледа от главата до петите. — Да започнем с това, на което тогава спряхме. Какво ще пийнем, а?

— Не бих отказал — намеси се Самърс, — но скоро трябва да се явя пред очите на началството. Искам да се видя с Куентин. Къде е той?

— В стаята си — Линда посочи вратата и отново се обърна към Тоулмън. — Значи пристигаш от Венера? Нещо не си изгорял от слънцето. Разкажи ми, как е там.

— Не е лошо — той взе от нея купата с шейка и започва старательно да разбива сместа. Някак си не беше на себе си.

Линда повдигна веждите си.

— Да, така е, ние с Бърт още сме женени. Учудваш ли се?

— Малко.

— Това си е все едно пак Бърд — каза тя спокойно. — Макар сега да изглежда иначе, той си е човека за когото аз се омъжих. Така че не се смущавай, Уен.

Той наля коктейла по чашите. Без да я погледне, произнесе:

— Щом си доволна...

— Зная за какво си мислиш. Че все едно съм омъжена за машина. Отначало... да, това отдавна го преодолях. И двамата го преодоляхме, макар и не веднага. Трудно ни беше. Ще го почувствуваш, когато видиш Бърд. Но всъщност никак не е важно. Той... той си е същия Бърд.

Тя подбутна третата чаша към Тоулмън, а той я изгледа изумен.

— Нима...

Тя просто кимна.

* * *

Обядваха тримата заедно. Тоулмън не можеше да откъсне очи от цилиндъра (намираше се на масата точно срещу него) с височина и диаметър от шестдесет сантиметра и се стараеше даолови разума в двойните лупи. А Линда му изглеждаше като жрица на чуждоземен идол и от това започваше да се тревожи. Жената в този миг поставяше в метална кутия изстудени скариidi и по сигнал от усилвателя махаше с лъжичка обвивките им.

Тоулмън очакваше да чуе неизразителен механичен глас, но системата „Съниуокс“ придаваше на изречените думи от Куентин

звукност и приятен тембър.

— Скаридите са годни за ядене, Уен. Хората по навик, ги изплюват, преди да са ги изсмукали напълно. Аз също възприемам вкуса им... само дето нямам слюнка.

— Ти възприемаш вкуса...

Куентин се усмихна.

— Хе, Уен. Не се прави, че това е в реда на нещата. Ще трябва отначало да свикнеш.

— Докато свикна, мина много време — намеси се Линда. — Но веднъж ми хрумна, че това е в духа на вечните Бърдови лудории! Помниш ли, как веднъж в Чикаго отиде на дирекционен съвет в рицарски доспехи?

— И тогава отстоях гледната си точка — отвърна Куентин. — Вече съм забравил за какво ставаше дума, но... Е, говорихме за вкуса. Усещах вкуса на скаридите, Уен. Наистина, някои нюанси, от потънките, ги няма, но в замяна на това различавам нещо повече от сладко — горчиво и солено — кисело. Машините са се научили да различават вкуса преди много години.

— Но нали на тях не им е било нужно да смилат храна...

— И да страдат от гастрит. Като губя от изтънчените удоволствия на лакомниците, печеля от това, че не познавам stomashno-chrevnите заболявания.

— Дори не се уригва — отбеляза Линда. — И слава богу.

— Мога да говоря с пълна уста — продължи Куентин. — Но съвсем не съм никакъв супермозък, напъхан в машинно тяло, както подсъзнателно си го представяш, приятелю. Аз не изльчвам смъртоносни лъчи.

Тоулмън неловко се усмихна.

— Нима така смяташ, че си те представям?

— О, хващам се на бас. Но... — тембърът на гласът се измени.

— Аз не съм свръхсъщество. По душа си оставам човек и не мисли, че тъгувам за миналите дни. Случвало ми се е... да лежиш на плажа и да усещаш с цялата си кожа слънчевите лъчи... такива дреболии, наистина не ми стигат. Да танцуваш...

— Скъпи — каза Линда.

Тонът на гласа стана предишния.

— Така е. Банални дреболии, на придават на живота прелест. А сега имам сурогати — паралелни фактори. Реакции, които въобще не съм в състOяние да опиша, защото... така да се каже... електронните импулси са вместо обикновените нервни сигнали. Притежавам сетивни органи, но те са механични. Когато импулсите им постъпват в мозъка ми, те автоматично се преобразуват в познатите символи. Или... — той се поколеба. — Мисля, че за начало е достатъчно.

Линда постави в хранителната камера нова порция.

— Илюзия за величие ли?

— Илюзия за изменение... само че това не е илюзия, момчето ми. Разбираш ли, Уен, когато се превърнах в трансплантант, нямах никакви еталони за сравнение, освен познатите ми отпреди. А те са годни единствено за човешко тяло. По-късно, когато възприемах сигналите на земекопачка, се чувствувах така, сякаш натискам скоростта в колата си. Но сега старите символи помръкват. Усещанията ми са вече... по непосредствени и не трябва да се преобразуват импулсите в привичните образи.

— Така сигурно нещата стават по-бързо.

— Така е. Приемам ли сигнал „пи“, вече не трябва да си спомням, какво означава. Нито пък да решавам уравнения. Веднага чувствувам, какво означава.

— Синтез с машината ли?

— Все пак аз не съм робот. Всичко това никак не влияе на личността Бърт Куентин. — Настъпи кратко мълчание, през което Тоулмън забеляза, как Линда погледна цилиндъра с проницателния си поглед. А Куентин продължи с предишния си тон: — Аз страшно обичам да решавам задачи. И винаги съм обичал. А сега решението не остава на хартията. Сам го осъществявам, от поставянето на въпроса, до претворяването му в живота... и така, Уен, аз сам съм си машината!

— Машината? — възклика Тоулмън.

— Не си ли забелязвал, че когато караш кола или управляваш самолет, сякаш се сливаш с машината? Тя става част от теб. А аз отивам още по нататък. И ми е приятно. Представи си, че ти можеш до край да напрегнеш телепатичните си способности и да се въплътиш в пациента си, когато му поставяш диагноза. Та това е истински екстаз!

Тоулмън гледаше, как Линда налива течност в друга камера.

— Ти сега май никога не се напиваш до козирката? — запита той.

Линда се разсмя на глас.

— От вино никога... но Бърд понякога се опиянява, и то още как!

— по какъв начин?

— Познай де — захили се Куентин не без вътрешно самозадоволство.

— Спиртът се разтваря в кръвта и достига мозъка. Прилича на нещо като вътрешновенно вливане, не е ли така?

— По скоро бих си въвел в кръвта отрова на кобра — отряза трансплантантът. — Обмяната на веществата ми е така изтънчена и съвършена, че не бива да се смущава от външни съединения. Не, аз прибягвам към електрически стимулатори. От индуцирана висока честота ставам пиян като хамалин.

Тоулмън направо опули очи.

— И с това заместваш...

— Да, тютюна и алкохола са дразнители, уен. Мислите — също, щом сме тръгнали натам! Когато изпитвам физическата нужда да се замая и опияня, то използвам особено устройство, което стимулира дразнения, и така извлечам повече радост, отколкото ти от половин туба мескал.

— Той цитира Гусман — каза Линда. — И подражава на гласовете на дивите животни. Бърт така добре владее гласа си, че е просто чудо. — Тя стана от масата. — Извинете ме, но трябва да свърша разни работи в кухнята. Автоматиката си е автоматика, но някой трябва да натиска копчетата.

— Да ти помогна ли с нещо? — запита Тоулмън.

— Благодаря, не трябва. поседи с Бърт. Да ти поставя ли ръката, скъпи?

— Не си струва — отвърна Куентин. — Уен ще ми налее. Побързай, Линда. Самърс каза, че скоро трябва да отивам на работа.

— Корабът готов ли е?

— Почти.

— Никак не мога да свикна с това, че ти управляваш космолет самичък. Особено такъв като този.

— Дори и от жива нишка да е изплетен, но ще пристигне на Калисто.

— Ами... ще има ли поне някакъв екипаж?

— Ще има — потвърди Куентин, — но не е нужен. Застрахователните компании изискват да има хора, в случай на авария. Самърс добре се потруди — преоборудва кораба само за шест седмици

— С такива материали като дъвки и кламери — подхвърли ехидно Линда. — Надявам се, да не се разпадне.

Тя излезе под звуците на тихия смях на Куентин. После известно време мълчаха. И Тоулмън остро, както никога преди, почувствува, че приятелят му, меко казано, се е изменил. Работата бе там, че усещаше настойчивия поглед на Бърд, а нали... него всъщност го нямаше.

— Още един коняк, Уен? — запита гласът. — А на мен ми налей в другия отвор.

Тоулмън се накани да се подчини, но Куентин го спря.

— Не от бутилката. Минаха времената, когато в устата си смесвах ром и вода. Прекарай го през инхалатора. Ха така. Добре. Пийни си и ми кажи, какво ти е впечатлението.

— За какво?...

— Нима не разбираш?

Тоулмън отиде при прозореца и започна да гледа отраженията на огньовете, които преливаха по храма Свети Лаврентий.

— Седем години не сме се виждали, Куен. А сега ми е трудно да свикна с тебе в такъв... вид.

— Аз нищо не съм изгубил.

— Дори и Линда — каза Тоулмън. — Върви ти.

— Тя не ме напусна — отвърна с равния си глас Куентин. — Преди пет години бях осакатен при авария. Занимавах се със експериментална ядрена физика и трябваше да поема известен рисков. Взривът направо ме разкъса на части. Не мисли, че с Линда не сме го предвиждали. Ние съзнавахме професионалния рисков.

— И въпреки това...

— Ние смятахме, че бракът ни няма да се провали, дори ако... Но после аз едва не настоях да се разведем. Тя ме убеди, че нещата ще вървят прекрасно. И се оказа права.

Тоулмън кимна.

— Наистина е така.

— Това ме... поддържаше дълго време — продължи Куентин. — Ти знаеш, как се отнасям към Линда. Ние с нея винаги бяхме

иdealните уравнения. И макар коефициентите да се измениха, ние успяхме да се приспособим.

Внезапният смях на Куентин накара психолога нервно да се обърне.

— Аз не съм чудовище, Уен. Избий си го от главата!

— Та аз и не помислих подобно нещо — възрази Тоулмън. —

Ти...

— Какво аз?

На последвалото мълчание Куентин само подсвирна.

— През тези пет години се научих да разбирам, как хората реагират на мен. Дай ми още коняк. Въобразявам си както и преди, че усещам вкуса му с небцето си. Странно, колко устойчиви са старите асоцииации...

Тоулмън наля коняк в инхалатора.

— Значи, според теб, ти си се променил само физически?

— А ти ме смяташ за оголен мозък, поставен в метален цилиндър, а? И следователно вече не съм онова момче, което заедно с теб пиянствува по Третото авеню? Че съм се изменил, изменил съм се. Но това е нормална промяна. Все едно крачка напред в сравнение с карането на кола. Ако съм някакъв свръхмеханизъм, за какъвто подсъзнателно ме мислиш, аз бих станал съвършен изрод и бих решавал през цялото време космически уравнения. — Куентин си възвърна пиперливите изрази. — И ако се занимавах само с това, бих мръднал. Защото просто не съм свръхчовек. Обикновено момче съм, добър физик, и ми се наложи да свиквам с новото си тяло. А то си има, естествено, своите неудобства.

— Например?

— Сетивата. По-точно — отсъствието им. Помагах при изработването на компенсираща апаратура. Сега чета ескаписки романи, пиянствувам с електричество, опитвам на вкус всичко, макар да не мога да ям. Гледам телевизор. И се старая да изпитам колкото се може повече чисто човешки удоволствия. Те ми съхраняват душевното равновесие, от което така много се нуждая.

— Естествено. А става ли?

— Сам прецени. Притежавам такива очи, които различават тънкостите на цветовата гама. Имам свалящи се ръце и мога да ги осъвършенствувам, колкото си пожелая. Умей да рисувам, и между нас

да си остане, под псевдоним съм доста известен карикатурист. Това ми е като отдушник. Истинската ми работа, както и преди, е физиката. И продължава де ме привлича. Позната ти е насладата, която изпитваш след като си решил някаква задача, било геометрическа, било електронна, било психологическа. Сега съм се захванал с неимоверно по-сложни проблеми, изискващи не само точни пресмятания, но и мигновени реакции. Например, управяването на космолети. Ще пийнем ли по още един коняк? В топлата стая той добре се изпарява.

— Ти си все още същия Бърд Куентин — каза Тоулмън. — Но в това вярвам повече, когато си затворя очите. Да караш космолет...

— Не съм изгубил нищо от човешкото — настоя Куентин. — В дълбоката си същност моите емоции не са се изменили. Не ми е чак толкова... приятно, когато ме гледаш с неподправен ужас, но разбирам напълно състоянието ти. Ние отдавна сме приятели, Уен. Но не изключвам, че ще го забравиш, преди мен.

Тоулмън изведенъж се изпоти. Сега той, независимо от думите на Куентин, се убеди, че поне частично е узнал, защо е дошъл. Трансплантантът няма свръхестествени способности — не е телепат.

Разбира се, останаха и неизяснени въпроси.

Той наля още коняк и се усмихна на лъснатия цилиндър. А от кухнята се чуваше тихото пеене на Линда.

* * *

Космолетът остана без име по две причини. Първо — предстоеше му един-единствен рейс до Калисто. А втората не беше толкова проста. По същество това не беше кораб с товар, а товар с кораб.

Атомната електроцентрала не е генератор, който може да се демонтира и намести в товарния отсек. Прекалено е голяма, мощна и тежка за това. Да се изработи са нужни поне две години работа, после я проверяват как действува непременно на земята, на огромния завод за технически контрол, който заема площта на седем графства от щата Пенсилвания. Във Вашингтонската Палата за мерките и теглилките се съхранява в стъклена камера с терморегулатори метална ивица — стандартния метър. По същия начин в Пенсилвания с безбройни

предпазни мерки се пази единствения в Слънчевата система еталонен разделител на атомите. За използваното гориво имаше едноединствено условие — да се пресейва през сито с размер в един меш. Този размер бе избран напълно произволно и само за удобство на тези, които са съставляли стандарта. А иначе атомните електроцентрали поглъщат каквото им падне.

Малко са хората, които се занимават с атомната енергия — тя е като свирепа стихия. Опитите са се извършвали по крехкия метод на пробата и грешката. Но при тези условия единствено трансплантида, като гаранция за безсмъртие, пречеше на професионалната невроза да се превърне в масова психоза.

Подготвената за изпращане атомна централа бе прекалено огромна и за най-големия търговски космолет, но тя трябваше да се достави непременно на Калисто. Затова инженерите и техниците бяха изградили кораба около централата. И при това не отговаряше на изискванията на стандартите. Конструкцията му се отклоняваше от нормите. Специфичните изисквания се удовлетворяваха изкусно, по реда, в който възникваха. И понеже се предполагаше, че управлението ще се съсредоточи в ръцете на трансплантанта Куентин, то за удобствата на допълнителния екипаж, почти не се интересуваха. Екипажът не бива да се шляе по кораба, освен ако някъде не възникне нужда, а такава почти не се предвиждаше. Корабът беше цялостно живо същество. Е, не напълно.

Към трансплантантът имаше добавки — разни инструменти — почти във всички секции на съоръжението. Предназначените бяха да извършват на текущите работи по кораба. Изкуствени сетива нямаше, само слух и зрение. Куентин временно се бе превърнал в суперуправление на космолета. Самнърс го бе пренесъл на борда, поставил бе цилиндъра някъде (къде? знаеше само той), включил го бе в мрежата и с това завърши сътворението на космолета.

* * *

Точно в 24.00 енергостанцията се отправи към Калисто.

Когато бе изминат около една трета от пътя до орбитата на Марс, в огромния салон, способен да всели ужас в душата на всеки инженер,

влязоха шестима души в скафандри.

От високоговорителя на стената се раздаде гласът на Куентин:

— Какво търсиш тук, уен?

— Да караме по ред — каза Браун. — Започваме. Трябва да побързате с работата. Канингхъм, намери контакта. Далкуист, дръж ги на прицел.

— А аз какво да правя? — запита едрият рус мъж.

Браун погледна Тоулмън.

— Сигурен ли си, че не може да се движи?

— Сигурен съм — отвърна Тоулмън и очите му забягаха наоколо.

Чувствуващ се като гол под настойчивия поглед на Куентин. И това никак не му се нравеше.

Намръщеният Канингхъм отбеляза:

— Тук се движи само привода. В това бях сигурен, още преди Тоулмън да го провери. Ако трансплантантът е включен да изпълни една задача, то той разполага с инструменти именно за тази задача.

— Добре де, да не губим време за глупости. Прекъсни веригата.

Канингхъм ококори очи под лицевото стъкло на скафандръра си.

— Не така бързо де. Оборудването не е стандартно. Експериментално... Трябва да се ориентирам... аха!

Тоулмън хвърли няколко погледа насам натам и се опита да открие лупестите очи на трансплантанта, но не му се удае. А усещаше, че някъде иззад плетеницата тръби, соленоиди, проводници, акумулаторни пластини и всевъзможни детайли, към него гледа Куентин. При това едновременно от няколко гледни точки. Сигурно притежава обзорно зрение и следователно очите му са разположени систематично по целия кораб.

А тук, в салона, където се намира централното управление, е невероятно просторно. Подавящата пустота завършваше със мътножълтеникови стени и наподобяваше свръхестествен купол на храм, чиято грамада превръщаше мъжете в жалки джуджета. Разни модулатори с необикновени размери и без никаква изолация съскаха и изпуштаха искри, а във вакуумните лампи възникваха и угасваха ужасни пламъци. По стените над главите на хората, на височина шест метра, минаваше метална площадка, подсигурена с перила, случайна проява на загриженост относно безопасността на екипажа. До площадката стигаха две тесни стълби в противоположните краища. А

отгоре бе надвиснал звезден глобус. В пречистения с хлор въздух глухо бухаха пулсации с огромна мощност.

По високоговорителя дойде въпрос:

— Какво е това, пиратско нападение ли?

— Наричай го, както си искаш — отвърна небрежно Браун. — По-добре се успокой. Няма да пострадаш. Възможно е да те изпратил на Земята, щом се появи безопасен за нас начин.

Канингхъм през това време изучаваше комуникационната мрежа и се стараеше да не докосва нищо.

— Това съоръжение не си струва усилията — каза Куентин. — Та аз не превозвам радий.

— Трябва ни енергостанцията — лаконично обясни Браун.

— Как се оказахте на борда?

Браун вдигна ръка да изтрие потта от челото, но като срещна преградата на скафандря се намръщи и я свали.

— Намери ли нещо, Канингхъм? — запита той.

— Не ме препирай. Аз съм един обикновен инженер по електроника. А тук схемите са така преплетени. Ферн, помогни ми.

Тоулмън започна сериозно да се беспокои. Той разбра, че Куентин след първия си учуден възглас, през цялото време го пренебрегва. Някакъв инстинктивен импулс го подтикна да повдигне глава и да повика Куентин.

— Да — отвърна му той. — Така значи, а? И ти ли си в тази шайка?

— Да.

— Ха, в Куебек си ме проучвал. Искал си се да се увериш, че не съм опасен.

Тоулмън се постара да отговори с безстрастен глас:

— Нужно ни бе да знаем със сигурност.

— Ясно. И как се озовахте на борда? Радарът автоматично отклонява кораба от приближаваща се външна маса. Вие не сте могли да пристигнете с друг кораб.

— Ние не сме и пристигали. Просто отстранихме аварийния екипаж и облякохме скафандрите му.

— Отстранили сте?

Тоулмън премести погледа си на Браун.

— А какво друго ни оставаше? При голяма игра не бива да се действува с полумерки. По-късно тези хора щяха да се превърнат в жива опасност за нашите планове. Нито една душа не бива да знае нищо за нас, освен тебе. — Тоулмън отново погледна Браун. — Смятам, че за тебе, Куентин, най-добре ще е да се присъединиш към нас.

Високоговорителят пренебрегна скритата заплаха в изказания съвет.

— Защо ви е енергоцентралата?

— Търсим да се настаним на подходящ астероид — започна да обяснява Тоулмън и докато говореше бе вдигнал глава и шареше с поглед по залата, но пред очите му навсякъде плаваха облаци отровни изпарения. Очакващ всеки миг дебелакът да го прекъсне, но Браун мълчеше. И той разбра, че е трудно да се убеждава събеседник, който се намира на неизвестно място. — Трудността е в това, че той няма да има атмосфера. Енергостанцията ще ни позволи да създаваме въздух. А да ни открият в Пояса на Астероидите ще бъде истинско чудо.

— И какво ще последва? Пиратство?

Тоулмън не отвърна нищо. Високоговорителят продължи да размишлява на глас:

— Казано честно, работата ви е опечена. Поне в началото. Може да плячкосате доста неща. Никой не ви очаква. Да, не е изключено да ви се размине изобщо.

— Е — каза Тоулмън, — ако си съгласен с нас, какво решение ще вземеш?

— Не това, което очакваши. Помощник няма да ви стана. И не толкова от морални съображения, колкото от чувство за съхранение. За вас аз съм нещо безполезно. Трансплантантът е нужен единствено на високоразвита цивилизация. За вас ще съм излишна грижа.

— Ако ти дам дума...

— Тук не ти решаваш — възрази му Куентин.

Тоулмън инстинктивно хвърли въпросителен поглед на Браун. А от високоговорителя на стената се разнесе странен звук, който приличаше на сподавен смях.

— И така да е — повдигна рамене Тоулмън. — Никой не иска от тебе веднага да преминеш на наша страна. Размисли добре. Помни, че вече не си предишния Бърд Куентин. Механичните ти недостатъци ще

си кажат своето. Много време нямаме, но може да изчакаме десетина минути, докато Канингхъм разгледа стопанството ти. А после... какво пък толкова, Куентин, ние не си играем на камъчета, нали. — Той присви устни. — Ако преминеш на наша страна и насочиш кораба накъдето ти заповядаме, ние ще ти запазим живота. Но решавай веднага. Иначе Канингхъм ще те проследи по връзките и ще те изключи от управлението. И тогава...

— Защо си толкова сигурен, че ще ме откриете? — хладнокръвно запита Куентин. — Щом ви стоваря на мястото, което искате и животът ми ще поевтинее. Повече няма да съм ви нужен. Дори и да искате, няма да можете да се грижите за мен. Не, къде по-просто ще бъде, да ме изпратите там, където сте изпратили аварийния екипаж. Затова ви предлагам насрещен ултиматум.

— Ти... да не си мръднал нещо?

— Дръжте се спокойно и не пипайте нищо и аз ще ви стоваря в необитаемата част на Калисто и ще ви позволя да се скриете — каза твърдо Куентин. — В противен случай, надявайте се на господа!

Браун сякаш за пръв път се вслуша в този глас. Той се обърна към Тоулмън.

— Бъльфира ли?

Тоулмън бавно поклати глава.

—莫 же би. Той не е опасен.

— Бъльфира — потвърди Канингхъм и не прекъсна търсенето.

— Не — възрази спокойно високоговорителят. — Не бъльфирам.

Между другото, по- внимателно с тази платка. Това е част от атомния привод. Докоснете ли не този проводник, който трябва и ще се превърнем в плазма.

Канингхъм рязко се дръпна от хаоса на преплетените проводници през бакелита. Мургавият Ферн, който се намираше надалече в страни, се обърна да погледне, какво става.

— Бъди внимателен — каза той. — Преди да предприемеш нещо, бъди сигурен, че знаеш, какво правиш.

— Млъкни! — изръмжа Канингхъм. — Че зная нещо, зная. Може би, точно от това се страхува този трансплантант. По всянакъв начин ще избягвам контактите на Нуклеониците, но... — Той замълча и се вгледа в плетеницата пред него. — Не, това не е нуклеонен... според

мен. Най-малкото не е управляващ. Да предположим, че отворя този контакт...

Ръката в защитна ръкавица се протегна към превключвателя.

— Канингхъм — прозвуча от високоговорителя, — по-добре не пипай там.

Канингхъм надвеси ръка над шалтера. От стената въздъхнаха.

— Щом е така, да бъда първи. Включвам!

Лицевото стъкло на шлема болезнено удари Тоулмън по носа. Огромният салон сякаш се изправи на задните си крака и Тоулмън се затъркаля по пода. Той видя как около него се премятат гротескно разни фигури в скафандри. Браун загуби равновесие и тежко тупна на пода.

При рязкото ускорение на кораба Канингхъм полетя към проводниците. Хвана се като муха в паяжина, заразмахва крайници, а главата и тялото му се затресоха в непроизволни гърчове. Темпото на дяволския танц постепенно се ускоряваше.

— Махнете го оттам — изрева Далкуист.

— Чакайте! — извика Ферн. — Аз ще изключа тока... — Но той не знаеше, как да го направи. Тоулмън с пресъхнало гърло гледаше обтягащата се и извиващата се агония на тялото на Канингхъм. Внезапно и съвсем ясно се чу хрущене на кости.

Сега бедният Канингхъм леко потрепваше, главата му се отпусна и се оказа под необичаен ъгъл спрямо тялото.

— Свалете го — разпореди се Браун, но Ферн поклати глава.

— Той е мъртъв, а тази схема е опасна.

— Как така мъртъв?

По тънките мустачки на Ферн премина мрачна усмивка.

— При епилептичен припадък е лесно да си счупиш шията.

— Господи — съгласи се потресеният Далкуист. — Наистина шията му е счупена. Гледайте само, как е завъртяна главата му.

— И ти ще се нагънеш така, ако ти пуснат ток с честота двадесет херца — смъмри го Ферн.

— Не може да го оставим така!

— Налага се — мрачно отвърна Браун. — Дръжте се по-далече от стените. — Той злобно изгледа Тоулмън. — А ти защо не си...

— Всичко е ясно. Канингхъм трябваше да бъде по-предпазлив и умен и да не се допира до голите проводници.

— Няма много изолирани проводници — измърмори дебелака.
— А ти ни набиваше в главите, че трансплантантът е безопасен.

— Казвах само, че е неподвижен. И не е телепат. — Тоулмън се хвана, че сякаш се оправдава.

Ферн забеляза:

— Преди ускоряване или спиране на кораба вие сирена. Този път сигнал нямаше. Сигурно трансплантантът го е изключил, за да ни изненада.

Те се оглеждаха в бръмчащата, просторна и жълта празнота. Тоулмън бе обхванат от клаустрофобия. Струваше му се, че стените всеки миг могат да рухнат или да се затворят над него, сякаш се намираше на разтворената длан на огромен великан.

— Може да му разбием очите — предложи Браун.

— Отначало трябва да ги намерим — Ферн посочи с пръст лабиринта от всевъзможни устройства.

— В това е работата — да изключим трансплантанта. Да разтворим съединението. тогава ще е все едно покойник.

— За съжаление — възрази Ферн, — сред нас единственият специалист по електроника бе Канингхъм. А аз съм просто астрофизик.

— Не е толкова важно. Ние ще дръпнем един-единствен щепсел... и трансплантантът ще загуби съзнание. А това е напълно по силите ни!

Страстите се разгоряха. Умиротвори ги Котън — нисичък човек със синички очички.

— Ще ни помогне математиката. И по-точно геометрията. Трябва да намерим трансплантант и... — Той погледна нагоре и се вцепени.

— Ние се отклоняваме от курса! — възклика с изненада. — Вижте индикатора!

Високо над главата на Тоулмън се виждаше исполински звезден глобус. И на черната му повърхност ясно се различаваше петънце червена светлина.

— Всичко е ясно — изкриви се в мрачна усмивка мургавото лице на Ферн. — Трансплантантът търси защита. Най-близката планета, откъдето може да очаква помощ е Земята. Но ние имаме още много време. Не съм такъв добър специалист като Канингхъм, но не съм и

кръгъл профан. — Той се стараеше да не гледа тресящото се мъртво тяло. — Не е задължително да се проверяват всички съединения.

— Добре тогава — изръмжа Браун, — заеми се с работата.

Ферн се приближи тромаво до квадратния отвор в пода и се вгледа в металната решетка, която едва се виждаше на дълбочина двадесет и пет метра.

— Точно така. Насам идва гориво. Няма защо да изследваме всички съединения. Горивото се доставя по онази тръба, която върви нагоре. А сега гледайте. Всичко свързано с атомната енергия е оцветено в червено. Нали виждате?

Всички го виждаха. Ту тук, ту там на различни места по щитовете и пластините бяха нанесени загадъчни червени белези. А имаше и сини, зелени, черни и бели...

— Да предположим, че това допущане е правилно — завърши Ферн. — Поне за известно време... Червеното е атомната енергия. Синьото... Зеленото... Така.

Неочеквано Тоулмън се намеси:

— Нещо не виждам нищо да прилича на цилиндъра с мозъка на Куентин.

— Нима наистина си очаквал да го видиш? — подхвърли саркастично астрофизика. — Той е поставен в някаква ниша с амортизирана подложка. Мозъкът може да издържи по-голямо претоварване от тялото, но и за него седем G е максимума. Това, между другото, е добре за нас. Корабът не е пригоден за високи скорости. Трансплантантът няма да ги издържи, а ние още повече.

— Седем G — повтори замислено Браун.

— При тях трансплантантът би загубил съзнание. А той трябва да проведе кораба през земната атмосфера. Така че, имаме достатъчно време.

— Сега се движим доста бавно — забеляза Далкуист.

Ферн хвърли острия си поглед към звездния глобус.

— Така изглежда. Почакайте, сега ще се захвана...

Той се стегна с едно въже и завърза края му към една от централните колони.

— Така няма да има нови нещастни случаи.

— Не е толкова трудно да се намери нужната верига — каза Браун.

— Като правило, не е трудно. Но тук всичко е така объркано: и атомното управление, и радара, и дори водопровода за кухнята... А белезите са служили само за удобство на строителите. Нали корабът естроен без пълна документация. Направен е по възникнала необходимост. Ще намеря трансплантанта, но ми е нужно време. Така че, дръжте си езиците зад зъбите и ми дайте възможност да работя спокойно.

Браун се навъси, но не каза нищо. Плешивата глава на котън се покри с пот. Далкуист прегърна една от металните колони и зачака хода на събитията. Тоулмън отново погледна към галерията, която се точеше през всички стени. На звездният глобус затанцува кръглото петно червена светлина.

— Куенти — повика Тоулмън.

— Да, Уен. — Гласът на Куентин идваше отдалече и беше напълно спокоен.

А Браун сякаш случайно се хвана за дръжката на бластера, който висеше на бедрото му.

— Защо не се предаваш?

— А вие?

— Няма да ни надвиеш. С Канингхъм се справи, но беше просто една щастлива случайност. Сега сме нащрек и ти няма да ни изненадаш. Да те намерим е въпрос на време. Тогава не чакай пощада, Куенти. Ти можеш да ни избавиш от излишни грижи, като ни съобщиши къде се намираш. За услугата ще ти се отплатим с услуга. Ако те намерим без твоя помощ, тогава не може да ни поставяш условия. така ли е?

— Не — отвърна простишко Куентин.

Няколко минути всички мълчаха. Тоулмън наблюдаваше Ферн, който извънредно внимателно развиващо въжето и изследваше паяжината, в която се бе хванал Канингхъм.

— Решението не е там — каза Куентин. — Аз съм скри добре.

— Но си безпомощен — върна му го веднага Тоулмън.

— И вие също. Запитай Ферн. Обърка ли контактите... и корабът се превръща в облак плазма. Така че и вашите работи не са много на ред. Поемам по нов курс и се връщам на Земята. Ако вие не се предадете...

На това място се намеси Браун:

— Старинните закони продължават да действуват. За пиратство се полага смъртно наказание.

— Пиратство няма от векове. Ако се стигне до съд, присъдата може да бъде и друга.

— Затвор ли? Или изменение на рефлексите? — опита се да уточни ехидно Тоулмън. — По-добре смърт!

— Скоростта пада! — възкликна Далкуист и още по-здраво се хвана за колоната.

Като погледна Браун, Тоулмън вече не се съмняваше, че дебелака е разбрал и преценил тактиката му. Там, където техниката е безсилна, всесилна е психологията. В края на краищата мозъкът на Куентин е човешки.

Преди всичко трябва да се приспи бдителността на противника!

— Куенти!

Но Куентин не отговори. Браун се намръщи и обърна да види, как вървят работите на Ферн. Астрофизика съсредоточено изучаваше схемата на съединения и водеше бележки в тефтерчето, закрепено на левия лакът на скафандръра, а по мургавото му лице течеше обилна пот.

Скоро Тоулмън усети, че му става лошо. Поклати глава, когато осъзна, че корабът почти е спрял и също се хвана яко за най-близката колона. Ферн изруга — трудно пазеше равновесие. Но не устоя на краката си — настъпи безтегловност. Петимата в скафандрите се държаха, кой за каквото можеше.

— Да допуснем, че сме в задънена улица — злобно изрече Ферн, — но от това на трансплантантът едва ли ще му олекне. Аз не мога да работя в безтегловност, но и той едва ли ще попадне на Земята без скорост.

— Аз изпратих сигнал за бедствие — съобщи високоворителят. Ферн се разсмя на глас.

— Така и предполагахме с Канингхъм, а и ти се издаде при разговора с Тоулмън. Щом на борда има антиметеоритен радар, то не се нуждаете от апаратура за връзка и я нямате. — Той погледна блока, от който преди миг се отдели. — Впрочем, може да съм близо до правилното решение, нали? Не е ли...

— Ти дори не си се приближил до него — прекъсна го Куентин.

— Все едно... — Ферн се отгласна от колоната, като удължи свободната част на въжето. Постави примка на лявото си стъпало,

увисна във въздуха и продължи да изучава схемата.

Ръцете на Браун не се задържаха по плъзгавата повърхност на колоната и той се издигна нагоре като надут балон. Тоулмън с тласък се насочи към площадката с перилата. Ръката му се хвани за металната рамка, той се разлюля насам-натам като гимнастик на висилка, скочи на площадката и погледна надолу (макар понятията „горе“ и „долу“ да бяха изчезнали) към салона за управление.

— Според мен — изрече Куентин, — за вас е най-добре да се предадете.

Браун бавно плуваше към Ферн.

— В никакъв случай — заяви той.

И в същия миг със силата на парен чук върху космолета се стовари четирикратно ускорение. Това не беше скок напред. Посоката беше друга и изглежда предварително избрана. Ферн се отърва с навяхване на лявата китка. Въжето го спаси от падане върху голите проводници.

Тоулмън се изтърси по площадката и същевременно видя останалите да се удрят по твърдите площи. Единствено Браун не падна на пода. Точно в началото на ускоряването се намираше над отвора, от който подаваха гориво. И едрото му тяло изчезва в него.

Раздаде се остър и разкъсващ душата вик.

Далкуист, Ферн и Котън с усилие се изправиха на крака. Приближиха се внимателно до отвора и погледнаха надолу.

— Той не е... — започна Тоулмън.

Котън се извърна. Далкуист не помръдна от мястото си.

„Като омагьосан изглежда“ — помисли Тоулмън, но после забеляза, как рамената на мъжа се тресат. Ферн погледна нагоре към площадката.

— Премина с гръм — обясни той. — Там има метална мрежа с размери на кутийките един меш.

— Проби ли я?

— Не — отвърна невъзмутимо Ферн. — Здрава е, а той просто премина през нея.

Четирикратното ускорение и надането от двадесет и пет метра височина сумирани заедно дават нещо ужасно. Тоулмън затвори очи и извика:

— Куенти!

— Предавате ли се?

— За нищо на света! — избоботи Ферн. — Не сме чак в такава силна зависимост един от друг. Ще минем и без Браун.

Тоулмън седна на площадката, провеси крака надолу, но продължи да се държи за перилата. Загледа се в звездния глобус, който се намираше на дванадесет метра в ляво от него. Червеното петънце, сочещо мястото на космолета, не мърдаше.

— Според мен, Куенти, ти вече не си човек.

— Защото не се хващам за бластера ли? Имам друго оръжие. И не изпитвам никакви илюзии, Уен. Боря се за живота си.

— Ние още може да се споразумеем.

— Нали ти предсказах, че ти преди мен ще забравиш за дружбата ни — отвърна Куентин. — Ти не си могъл да не съзнаваш, че нападението ви ще завърши с моята гибел. Но ти е било безразлично.

— Не очаквах, че ти...

— Ясно — каза високоговорителят. — Интересно, със същата готовност ли би осъществявал вашия план, ако не бях изгубил човешкия си облик? А за дружбата... нека не изхвърляме психологическите методи, Уен. За свой враг ти смяташ моето метално тяло, нещо като бариера между теб и истинския Бърт Куентин. Може би в подсъзнатието си го ненавиждаш и затова се опитваш да го унищожиш. Независимо, че заедно с него ще убиеш и душата ми. Не зная — може би се оправдаваш с рационални разсъждения, сякаш с това ще ме избавиш от причината, която е издигнала преградата между нас. И забравяш, че в основата си аз не съм се изменил.

— Ние с теб никога играехме на шах — каза Тоулмън, — но пешките и фигуурите не чупихме.

— Засега аз съм шах — възрази Куентин. — Мога да се защитавам единствено с конете. А ти имаш офицери и топове. Това ти дава възможност уверено да крачиш към целта. Предаваш ли се?

— Не! — изгърмя Тоулмън. Очите му бяха приковани към червеникавото петно. Долови лек трепет в него и отчаяно се хвана за металните перила. Когато корабът дръпна рязко напред, тялото му увисна във въздуха. Едната ръка изтърва парапета, но другата се удържа. Звездният глобус яростно се люлееше. Той успя да прехвърли крак през парапета, върна се на площадката и погледна долу.

Както и преди Ферн бе задържан от въжето, докато Далкуист и Котън се пързалиха по пода и с гръм и трясък налетяха на колоната. Някой от тях извика силно.

Плувнал в гореща пот Тоулмън внимателно слезе, но когато се приближи до Котън, той беше вече мъртъв. За начина на смъртта подсказваха пукнатините в лицевата част на шлема му и мъчителната гримаса.

— Връхлетя върху мен — успя да изрече Далкуист. — Стъклото се разби в гребена на моя шлем...

Хлорната атмосфера на кораба бе довършила Котън ако не безболезнено, то поне бързо. Останалите живи се спогледаха загрижено.

— Трима вече са мъртви — каза светлоокият гигант. — Никак не ми харесва. Ама никак...

Ферн се озъби:

— Значи ние не сме преценили добре противника. Да се завържем за колоните. Никакви движения без подсигуряване. И не се приближавайте към опасни предмети.

— Ние все още се приближаваме към Земята — напомни Тоулмън.

— Е, и какво от това — кимна Ферн. — Може да отворим люка и да се отдадем на пространството. А после? Ние смятахме да използваме кораба. Сега не ни остава нищо друго.

— Ако се предадем... — започна Далкуист.

— Чака ни екзекуция — безмилостно уточни Ферн. — А сега имаме още доста време. Разбрах за какво служат някои съединения. Много други отпадат.

— Ти още ли се надяваш на успех?

— Разбира се. Но трябва непрекъснато да държим за нещо устойчиво. Отговора ще намеря, преди да навлезем в атмосферата.

— Мозъкът излъчва характерни колебания — предложи Тоулмън.
— Може би с насочен търсач?...

— Това е добре в пустинята Мохав, но не и тук. На кораба пъкат излъчвания и токове. Как да ги различим без специална апаратура?

— Ние взехме нещо със себе си. А и тази тук е достатъчно.

— Но е пълна със сюрпризи. Аз се старая да не нарушавам статуквото. Жалко, че Канънгхъм загина така безславно.

— Куентин не е глупак — каза Тоулмън. — Справи се първо с електроника, после с Браун. Офицера и царицата. Едва тогава се насочи към тебе.

— И тогава какъв съм аз?

— Топ. Очаква сгоден случай. — Тоулмън се намръщи, като се постара да си спомни нещо важно. И изведнъж му просветна. Наведе се над бележника на ръкава на Ферн и с тялото си прикри записките от фотоелементите, които можеха да се окажат на всяко място по стените или тавана. Той написа: „Опиянява се от токове с висока честота. Ще успееш ли да го направиш?“

Ферн смачка листчето и заради ръкавиците с известни усилия бавно го скъса. Намигна на Тоулмън и кимна незабележимо.

— Ще се опитам — каза той, докато развиваше въжето и се опитваше да достигне чантата с инструментите, които бе донесъл заедно с Кањънгхъм на борда.

Далкуист и Тоулмън останаха сами, привързаха се към колоните и започнаха да чакат. Повече нищо не можеха да направят. Тоулмън веднъж бе споменал пред Ферн и Кањънгхъм за високочестотното опиянение, но те не бяха сметнали тази информация за ценна. А в нея можеше да се крие ключа към решението — трябва да се подсили техниката с приложна психология.

Времето минаваше и Тоулмън се мъчеше без цигари. В неудобния скафандр той можеше да гълта единствено таблетки със соли и да пие топла вода и то благодарение на специален механизъм. Сърцето му биеше така силно, че с болка ехтеше в слепите очи. Никога преди не беше изпитвал такова чувство — сякаш бяха заточили душата му в желязна кутия.

Напрегнато се услушваше, но приемникът донасяше само шумоленето на гумени ботуши, когато Ферн се придвижваше. Хаосът на корабното оборудване го накараха да зажуми: безжалостното осветление не беше пресмятано за човешки очи и предизвикваше нервни болки. „Някъде тук, на кораба — мислеше си той, — най-вероятно в салона, е скрит Куентин. Но как ли е маскиран?“

Ха, принципа на откраднатото писмо? Но едва ли. Куентин не е чакал да бъде нападнат. По щастлива случайност за него са избрали превъзходно скривалище. Станало е заради трескавата бързина при

изграждане на космолет за еднократно използване, удобен като логаритмична линийка и нищо повече.

„Ако по някакъв начин накараме Куентин да се разкрие...“ Но как, мислеше Тоулмън, може би с насочено дразнение на мозъка — опиянението?

Или да се обърне към основните схеми? Но човешкият мозък не може да им въздействува. На тези породи единственото общо с хората е наличието на инстинкт за самосъхранение. Тоулмън съжаляваше, че не е отвлякъл Линда. Тогава щеше да държи коз в ръката си.

Ако Куентин притежаваше човешко тяло, нещата щяха да се решат лесно. И не с помощта на изтезания. Към целта щеше да го насочи непроизволната мускулна реакция — старинното оръжие на професионалните фокусници. За съжаление целта бе изолиран мозък, който се намираше в герметизиран стоманен цилиндър, където за гръбнак му служеше гол проводник.

Успееше ли Ферн да подготви високочестотен генератор, колебанията, така или иначе, биха отслабили отбраната на Бърт Куентин. Но засега трансплантантът си оставаше невероятно опасен противник. И беше маскиран отлично.

Е, едва ли чак толкова идеално. Съвсем не. Тоулмън изведнъж се оживи. Та нали той не просто изчакваше и пренебрегваше пиратите, а се връщаше към Земята. Той беше започнал да се връща, а не продължи пътя си за Калисто. Това бе признак, че на него му трябваше помощ. И като убиваше неканените гости, той им отвличаше вниманието.

Следователно: Куентин можеше да се открие.

Но ако за това остане достатъчно време.

За Канингхъм това не се оказа по силите. Но Ферн е заплаха за трансплантанта. Което означава, че Куентин... се страхува.

Тоулмън въздъхна поривисто.

— Куенти — каза той, — имам предложение. Чуваш ли ме?

— Да — отвърна далечен, но ужасно познат глас.

— Досетих се за вариант, който ще допадне на всички. Ти искаш да останеш жив. Ние — да получим кораба. Нали така?

— Прав си.

— Да предположим, че когато навлизаме в земната атмосфера, те спуснем с парашут. После обръщаме кораба и отново излизаме в

открития космос. Тогава...

— И Брут е наистина достоен човек — довърши Куентин. — Но той, разбира се, никога не е бил такъв. На никого от вас, Уен, повече нямам доверие. Психопатите и престъпниците са прекалено аморални. Не се спират пред нищо, сякаш целта оправдава средствата. Ти си психолог с неустойчива психика, Уен, и затова не ти вярвам никак.

— Гледаш прекалено напред. Спомни си, че ако намерим нужната ни схема, преговори няма да има.

— Ако я намерите.

— До Земята е далеко. Сега вече сме предпазливи. Ти повече никого няма да убиеш. Ние чисто и просто ще работим спокойно, докато те намерим. Е, какво мислиш?

Преди да отговори, Куентин помълча:

— По-добре да гледам напред. Техническите категории познавам повече от човешките. Докато съм в зависимост от своята област на знания, аз съм в по-голяма безопасност, отколкото при опит да се занимавам с психология. Оправям се прекрасно с коефициенти и синуси, но не и с колоидния пълнеж на твоя череп.

Главата на Тоулмън се отпусна и от носа му на лицевото стъкло потече пот. Като връхлитаща вълна го обхвана страх — страх от затвореното пространство на тесния скафандр, на къде по-просторния салон, на самия кораб...

— Ти си ограничен в действията си, Куенти — каза той, но някак-си прекалено високо. — Изборът на подходящи оръжия ти е малък. Например, не можеш да измениш атмосферното налягане, иначе отдавна да ни бе превърнал на спукани плондири.

— И заедно с вас скъпоценното оборудване. Казано честно, скафандрите ви издържат на практика всякакво налягане.

— Царят ти е все така под удар.

— И твоя — отвърна хладнокръвно Куентин.

Ферн погледна психолога с продължителен поглед, в който се четеше и одобрение и сянка на тържество. Под неудобните ръкавици, работещи с нежни инструменти, възникваше генераторът. За щастие, трябваше да се премонтира готово оборудване, а не да се създава ново — иначе времето не би стигнало.

— Наслаждавай се на живота, докато можеш — каза Куентин. — Все още съм на ускорение, каквото може да издържим.

— Не усещам претоварване — отвърна Тоулмън.

— Казах, каквото можем да издържим, а не каквото мога да развия. Така че, развлечайте се. Ти не можеш да победиш.

— Така ли?

— сам прецени. Докато сте привързани към колоните, нищо не ви заплашва. Но почнете ли да шарите из кораба, аз ще ви унищожа.

— Значи, да те хванем, трябва да се движим, а?

Куентин се разсмя:

— Не съм казал подобно нещо. Аз съм добре маскиран.
ВЕДНАГА ГО ИЗКЛЮЧЕТЕ!

Ехoto на вика се понесе под сводовете на тавана, като разтресе кехлибарения въздух. Тоулмън нервно се дръпна. Погледна Ферн и го видя да се хили.

— Подействува — каза той.

Настъпи дълго мълчание. Внезапно корабът се разтресе. Но генераторът бе закрепен надеждно, а и хората се държаха на въжетата си.

— Изключете го! — повтори Куентин, но гласът му не беше вече така уверен.

— Къде си? — запита Тоулмън.

Не дойде никакъв отговор.

— Ние може и да изчакаме, Куенти.

— Е, чакайте! Аз... не се страхувам за кожата си. Това е едно от многото преимущества на транспланта.

— Силен дразнител — измърмори Ферн. — Здраво го разтърси.

— Достатъчно, Куенти — натърти Тоулмън. — Инстинктът ти за самосъхранение не е изчезнал. Едва ли сега се чувствува приятно!

— Дори... прекалено приятно — със запъване отвърна Куентин.

— Но нищо няма да излезе. Винаги ми е било трудно да се опияня.

— Това не е пиене — възрази Ферн и отново докосна диска.

Транспланта също се разсмя. Тоулмън с вътрешно задоволство отбеляза, че речта му е станала неясна.

— Уверявам ви, нищо няма да стане. Аз съм прекалено... хитър.

— Е, и какво от това?

— Какво ли! Вие в никакъв случай не сте глупаци. Ферн, може и да е добър инженер, но му липсват известни знания. Помниш ли, Уен,

как ме запита в Куебек, дали имам... никакви изменения? Тогава ти казах, че никакви. Сега съм убеден, че съм се лъгал.

— Изясни се.

— По-малко се отвличам. — Куентин беше прекалено многословен — очевиден признак на опиянението. — В първичната си обвивка мозъкът не може да се съсредоточи напълно. Постоянно усеща тялото си, а то е механизъм несъвършен и прекалено специализиран, че да има достатъчно високо КПД. И дишането, и кръвообращението му пречат. Отвличат го дори вдишването и издишването. Сега моето тяло е самия кораб, а това е идеален механизъм. КПД-то му е достатъчно високо. И в съответствие с него мозъкът ми работи най-добре.

— Като на свръхчовешки ли?

— Като свръхдействен. Обикновено шахматната партия се печели от по-организирания мозък, защото той предвижда всички възможни гамбити. Така и аз сега предвиждам, какво можеш да предприемеш. А ти имаш сериозни препятствия.

— И какви са те?

— Ами, ти си човек.

Самомнение, помисли си Тоулмън. Не е ли тук ахилесовата му пета? Сладостта на успеха, очевидно е извършила психологическата подготовка, а електронното опиване е приспало центровете на задържане. Колко е логично. След пет години еднообразна работа, колкото и да е необичайна, обстановката рязко се изменя (преход от действие към бездействие; превръщане от машина в главен герой), което служи за катализатор. Самомнение. И затъмнено мислене.

Та Куентин не е свръхмозък. Колкото повече е коефициентът на умственото развитие, толкова по-малко се нуждаеш от пряко или косвено самооправдание. Макар и да изглеждаше странно, Тоулмън от един път се избави от непрекъснатите угрizения на съвестта. Истинският Бърт Куентин никой не можеше да обвини в параноидално мислене.

Следователно...

Произношението на Куентин си оставаше ясно и отсечен. Думите не си губеха окончанията. Но нали ги произнасяше не с език, устни и небце. А контрола над височината забележимо се влоши и гласът му ту се снижаваше до шепот, ту отиваше към вик.

Тоулмън се усмихна. На душата му олекна.

— Ние сме хора — каза той, — но поне сме трезви засега.

— Глупости. Погледни индикатора. Приближаваме Земята.

— Стига си се правил на глупак, Куенти — уморено изрече Тоулмън. — Ти бълфираш, и двамата го знаем. Не си в състояние да търпиш безкрайно високочестотното дразнение. Не губи напразно време, а се предавай.

— Ти се предавай — отвърна Куентин. — Виждам добре, какво прави всеки от вас. А и в кораба е пълно с капани. Остава ми само да наблюдавам тук отгоре в коя ще се хванете. Положението съм премислил на много ходове напред и гамбитите завършват винаги с мат за някой от вас. Вие нямате никаква надежда. Вие нямате никаква надежда. Вие нямате никаква надежда.

Тук отгоре, помисли Тоулмън. Тук отгоре ли? Той си припомни, че Котън бе споменал нещо за геометрията... аха, трансплантанта ще намерят с помощта на геометрията. Разбира се. Геометрия и психология. Да раздели кораба на две части, после на четири, после на осем...

Сега това не е задължително. Отгоре — решаващата дума. Тоулмън се хвана за нея със страст, която никак не се отрази на лицето му. Отгоре — означава, че зоната на търсене се намалява два пъти. Долните участъци могат да се изключат. Ето трябва да раздели на две горната секция, като линията да мине, да кажем, през звездния глобус.

Очите на трансплантанта — фотоелементите — са разположени естествено навсякъде, но Тоулмън реши да изхожда от допускането, че Куентин се смята за намиращ се в една точка, а не разпръснат навсякъде из кораба. Човек по негово разбиране се намираше, където е разположена главата му.

Куентин вижда червеното петно на звездния глобус, но това не означава, че той се намира на стената, гледаща срещу това полукълбо. Трябва по някакъв начин да се провокира трансплантанта да покаже, макар и относително едни или други предмети, своите координати; това ще бъде трудно, защото в такива случаи координатите се определят наоко — а зрението е най-важното звено, свързващо человека с обкръжаващата го обстановка. А Куентин притежава почти всемогъщо зрение. Той вижда всичко!

Но трябва да има начин, който да го локализира!

Би помогнала словесна асоциация. Но за това е нужно съдействие. А Куентин не е чак толкова пиян!

Може да се разбере, какво именно вижда Куентин, но с това все едно няма нищо да определиш; мозъкът му едва ли съседствува с някое от очите му. Трансплантантът има неуловимо, вътрешно усещане за пространство — съзнанието, че той е слеп, глух и ням, ако навсякъде не са пръснати дистанционни датчици. А как да измъкне от Куентин нужното му? Та той не отговаря на преките въпроси!

Няма да успее, помисли с безсилен гняв Тоулмън. Но гневът се разрастваше, нагорещи го така, че стичащата се пот предизвика появата на тъпа и мъчителна ненавист към Куентин. Той е виновен за всичко — и за това, че се намира в този отвратителен скафандр, и за този огромен смъртоносен кораб... Една машина е виновна...

Изведнъж се досети за начина.

Всичко зависи, доколко е пиян Куентин. хвърли въпросителен поглед на Ферн, а той вместо отговор завъртя диска и кимна.

— Проклети да сте — произнесе шепнешком Куентин.

— Глупости — отвърна Тоулмън. — Ти сам ни подсказа, че е изчезнал инстинкта ти за самосъхранение.

— Аз... не...

— Истина е, нали?

— Не — отвърна гръмко Тоулмън.

— Ти забравяш, Куентин, че аз съм психолог. Отдавна трябваше да обхвана всестранно твоята проблема. Тя беше като отворена книга още преди да те видя. И да прочета там за Линда...

— Замълчи за Линда!

За миг на Тоулмън се яви повдигащо се видение — пиян и измъчен мозък, скрит някъде в стената; въобще един сюрреалистичен кошмар.

— Ясно — каза той, — ти не искаш да мислиш за нея.

— Замълчи!

— Ти и за себе си не искаш да мислиш, нали?

— Уен, какво се опитваш да постигнеш? Искаш да ме ядосаш ли?

— Не — отвърна Тоулмън, — тази история така ми втръсна, че душата ми се обръща. Правиш се, че все още си Бърт Куентин, че си човек, че с теб може и трябва да се договаря на равни начала.

— Ние няма да се договорим...

— Не говоря за това и ти го разбираш. Аз едва сега разбрах, какво представляваш.

Думите увиснаха в мътния въздух. На Тоулмън му се стори, че чува тежкото дишане на Куентин, макар да съзнаваше, че това е просто илюзия.

— Уен, моля те, замълчи — каза Куентин.

— А кой моли?

— Аз!

— А кой си ти?

Корабът изведнъж спря. Тоулмън едва не изгуби равновесие. Спаси го въжето, с което се бе завързал за колоната. Той се разсмя.

— Бих те съжалил, Куенти, ако беше наистина ти. Но това не е така.

— С тази кукичка няма да ме хванеш.

— Нека е кукичка, но е истина. Сам си мислил над това. Главата си дават, че е така.

— Над какво съм мислил?

— Ти повече не си човек — тихо отвърна Тоулмън. — Ти си вещ. Машина. Устройство. Парче сиво гъбесто вещество, поставено в кутия. Нима наистина си предполагал, че аз ще привикна с тебе... дори сега? Че мога да те отъждествя с предишния Куентин? Та ти нямаш лице!

От говорителя се разнесоха метални звуци. А после...

— Замълчи — каза Куентин почти жално. — Знам, какво искаш да постигнеш.

— Ти не искаш да погледнеш истината право в лицето. Но рано или късно ще ти се наложи да ни убиеш. Това... ще... бъде случайност. А мислите в мозъка ти ще нарастват и нарастват. Ти ще се изменяш още повече. А вече толкова силно си се изменил.

— Започваш да полудяваш — каза Куентин. — Та аз не съм... чудовище.

— Надяваш се на това, а? Разсъждавай логически. Досега не си се решавал да го правиш, нали? — Тоулмън вдигна защитената с ръкавица ръка и започна да свива пръстите си, като така отчиташе точките на обвиненията си. — Ти трескаво се хващаш за нещо, което ти избягва — човечността, която би трябвало да дойде по правото на раждане. Цениш символите, с надеждата, че ще ти заменят

действителността. Защо се правиш, че ядеш? Защо настояваш коняка да ти го сипват в чаша? Знаеш, че със същия успех могат да ти го натикат и с маслонка.

— Не! Не! Естетиката...

— Ха, каква глупост! Ти гледаш телевизор, четеш книги и до такава степен се правиш на обикновен човек, че изглеждаш като карикатура. Ти отчаяно и безнадеждно се държиш за това, което вече нямаш. Защо ти трябва да пиянствуваш? Психическата ти неуравновесеност идва не от правенето ти на човек, а от това, че не си човек.

— Аз... да аз най-добре...

— Би било възможно, ако се беше родил машина. Но ти си бил човек. Притежавал си човешки образ. Имел си очи, коса, устни... Линда не може да ги забрави, Куенти. Ти си бил длъжен да настояваш за развод. Разбиращ ли, ако беше просто осакатен от взрива, тя би се грешила за теб. Ти би имал нужда от нея. А сега си независима единица. Линда старателно се преструва. И трябва да и признаям успеха. Тя се опитва да не те мисли като свръхмощен въртолет, механизъм, кълбо от сиво вещество. И това ѝ струва много. Тя те помни такъв, какъвто си.

— Тя ме обича.

— И съжалява — безпощадно го поправи Тоулмън.

В бръмчащото безмълвие червеният индикатор пълзеше бавно по глобуса. Ферн неволно си облиза устните с език. Далкуист с присвирти очи спокойно наблюдаваше ставащото.

— Да, да — продължи Тоулмън, — виж истината с открито лице. И си представи бъдещето. Има и компенсация. За теб е удоволствие да използваш всичките си механизми. Постепенно забравяш, че някога си бил човек. И ставаш щастлив. Защото това не може да се скрие, Куенти, не може. Идва си по реда. Още известно време ще можеш да се преструваш, но в края на краишата и то ще загуби значението си. Ще се научиш да се задоволяваш с това, че си само машина. И ще търсиш красотата в машините, а не в Линда. Може и вече да е станало. Нищо чудно Линда да го разбира. Знаеш ли, ти не си длъжен да бъдеш честен сам със себе си. Нали си безсмъртен. На мен такова безсмъртие и даром не ми е нужно.

— Уен...

— Аз продължавам да съм си Уен. А ти си машина. Не се стеснявай и ни убивай, щом можеш. После се върни на Земята и когато видиш Линда, погледни я в очите. погледни я, когато тя не знае, че я наблюдаваш. Това ще направиш с лекота. Един фотоелемент в лампата... или нещо подобно...

— Уен... Уен...

Тоулмън отпусна ръцете край тялото си.

— Е, и така, къде си ти?

Мълчанието се разширяваше, а в жълтото пространство на тихото бръмчене набъбваше неказан въпрос. Въпрос, който тревожеше трансплантантът. Въпросът за цената.

Каква е цената?

Пределна самота, мъчителното осъзнаване, че старите връзки се късат една след друга, че вместо живата и топла душа на человека оставаше уродлив супермозък?

Да, този супермозък, трансплантант, бивш Бърт Куентин, се замисли. И докато мислеше гордите и мощни машини, които съставяха тялото му, се подготвяха мигновено и енергично да оживеят.

Изменям ли се аз? Оставам ли предишния Бърт Куентин? Или те, хората, ме смятат за... Как всъщност се отнася към мен Линда? Нима аз... Нима аз... съм неодушевен предмет?

— Качи се на балкона — каза Куентин и гласът му прозвучава невероятно вяло и унило.

Тоулмън даде веднага бърз знак. Ферн и Далкуист се размърдаха живо, запълзяха нагоре по стълбите, разположени в двата края на салона, но и двамата предвидливо завързаха въжетата си към перилата.

— Къде е? — шепнешком запита Тоулмън.

— В южната стена... Ориентирай се по звездния глобус. Към мен ще се приближиш... — гласът мълкна.

— Как?

Мълчание.

— Май не му е добре? — обади се отгоре Ферн.

— Куенти!

— Да... Приблизително по средата на площадката. Ще ти кажа, щом се окажеш наблизо...

— Внимателно — предупреди Ферн, който бе завързал въжето си около парапета и сега пълзеше напред и шареше с очи по стените.

Тоулмън трябаше да освободи едната си ръка и да изтреи изпотеното стъкло на шлема си. Пот течеше по цялото му тяло. Призрачната жълта светлина предизвикваше студени тръпки по гърба. Мъчителното безмълвие на машините, които би трябало оглушително да реват, съсипваха нервите му.

— Тук ли? — викна Ферн.

— Къде е това, Куенти? — запита Тоулмън. — Къде си?

— Уен — каза Куентин с мъчително страдание в гласа си, — нали не го казваш сериозно? Не може да е така. Би било... Трябва да зная! Мисля непрекъснато за Линда!

Тоулмън се разтрепери и облиза пресъхналите си устни.

— Машина си, Куенти — отвърна непреклонно той. — Устройство. Знаеш, че аз никога не бих се опитвал да те убия, ако ти беше още Бърт Куентин.

И същия миг Куентин се разсмя с остьр и заплашителен глас.

— Така ти се пада, Ферн! — загърмя той и отзуците се забълъскаха по сводовете на тавана.

Ферн се вцепи в перилата на площадката. Това беше съдбоносна грешка. Въжето, което го крепеше, се оказа капан, тъй като му попречи веднага да види опасността и да се отвърже.

Корабът дръпна рязко напред.

Всичко беше пресметнато прекрасно. Ферн полетя към стената, но въжето го спря. В същия миг огромният глобус като махало се задвижи по гигантска дъга. Последва удар и въжето на Ферн мигновено се скъса.

От трептенията стените дрънчаха.

Тоулмън се притисна към колоната, без да откъсва очи от глобуса. А той продължаваше да се клати и клати, като амплитудата на колебания намаляваше в следствие на триенето. От повърхността му пръскаше и капеше някаква течност.

Психолога видя как над перилата на балкона се подаде шлема на Далкуист. Той пронизително закрещя:

— Ферн!

Но отговор нямаше.

— Ферн! Тоулмън!

— Тук съм — отвърна Тоулмън.

— А къде е... — Далкуист се обърна, впери очи в стената и викна от изненада. От устата му потече поток мръсни ругатни. Той издърпа от пояса си бластера и се прицели надолу към хитроумната апаратура.

— Далкуист! — възклика Тоулмън. — Не смей!

Далкуист не го чу.

— Ще превърна в трески проклетия кораб! — бушуваше той. — Аз...

Тоулмън извади своя бластер и като използува за опора колоната, простира главата на Далкуист. После проследи с очи, как тялото увисна на парапета, падна и се строполи на пода, където замря, стенейки жалко.

— Уен — повика го Куентин.

Тоулмън не отвърна.

— Уен!

— Какво има?

— Изключи генератора.

Той се изправи, залюля се насам-натам, приближи се до генератора и дръпна проводника. Не се затрудни да търси по-прост начин.

Измина доста време, преди кораба да се приземи. Досадното бръмчене най-сетне затихна. Огромният и полуутъмен салон сега изглеждаше удивително празен.

— Отворих люка — каза Куентин. — До Денвър я има, я няма десет мили. Тръгне на север, шосето е на четири мили, по него ще стигнеш града.

Тоулмън стоеше прав и се озърташе. Погледът му беше празен.

— Ти ни надхитри — промърмори той. — От самото начало си игра с нас като котка с мишка. А аз, психолога...

— Не — прекъсна го Куентин, — ти почти успя.

— Какво?...

— Но ти не ме смяташ за машина. Ти се преструваше сполучливо, но семантиката ме избави. Дойдох на себе си, когато разбрах, какво ми каза.

— И какво толкова съм казал?

— Че никога не би се опитал да ме убиеш, ако съм бил предишния Бърт Куентин.

Тоулмън бавно свали скафандъра си. Отровната атмосфера вече беше заменена с чист и свеж въздух. Той изумено поклати глава.

— Нищо не разбирам.

Смехът на Куентин запълни салона със звъна на топла човечност.

— Машината може да се спре или счупи, Уен — каза той. — Но по никакъв начин не може да се убие!

Тоулмън не отговори нищо. Измъкна се от тежкия скафандр и нерешително се насочи към изхода. На вратата се спря и огледа.

— Отворено е — подсказа Куентин.

— Пускаш ли ме?

— Казах ти в Куебек, че ти преди мен ще забравиш за нашата дружба. Съветвам те да побързаш, Уен, докато имаш още време. От Денвър вече са изпратили въртолети.

Тоулмън обходи с въпросителен поглед обширния салон. Тук някъде, маскиран сред всемогъщите машини в някое тайно ъгълче, се намираше метален цилиндър. Бърт Куентин...

Гърлото му беше пресъхнало. Той мъчително прегълтна, отвори уста и отново я затвори.

Обърна се рязко и си тръгна. Постепенно крачките му затихнаха в далечината.

Бърт Куентин остана сам с безмълвието на кораба и зачака да дойдат инженерите, които отново ще подготвят тялото му за рейса към Калисто.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.